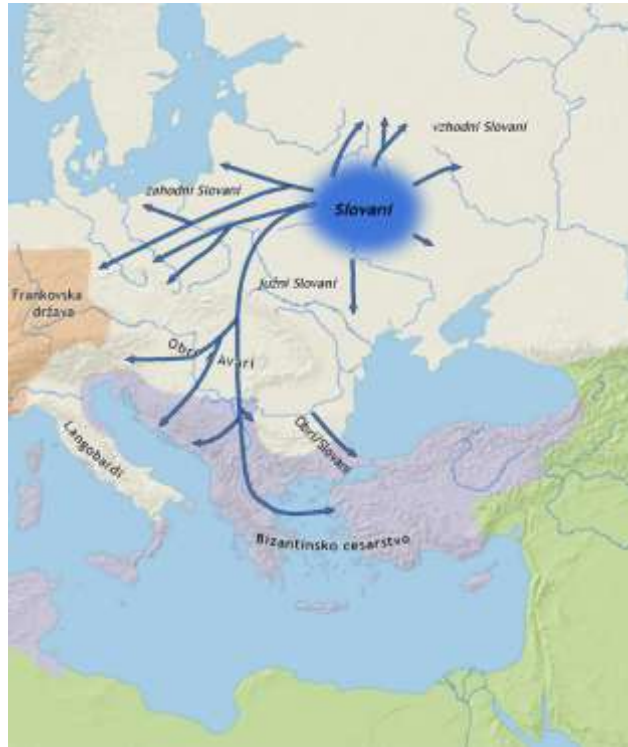

Slovenernas historia

Från forntid till medeltid

Det råder fortfarande en viss oenighet bland forskare och historiker gällande Slovenernas (Slavener, Slaver) ursprung. De två teorierna som dominerar är den som säger att vi är Europas stamfolk som historiskt tillsammans med Germanerna dominerade den Europeiska kontinenten.

Folkvandring av Slaviska stammar till Väst och Sydeuropa

Den andra teorin säger att Slovenerna är ett slaviskt folk som på 500 talet tillsammans med andra slaviska stammarna vandrade in till dagens bosättningar från sitt gamla urhem bakom Karpater och bosatte sig uppe i östra Alperna.

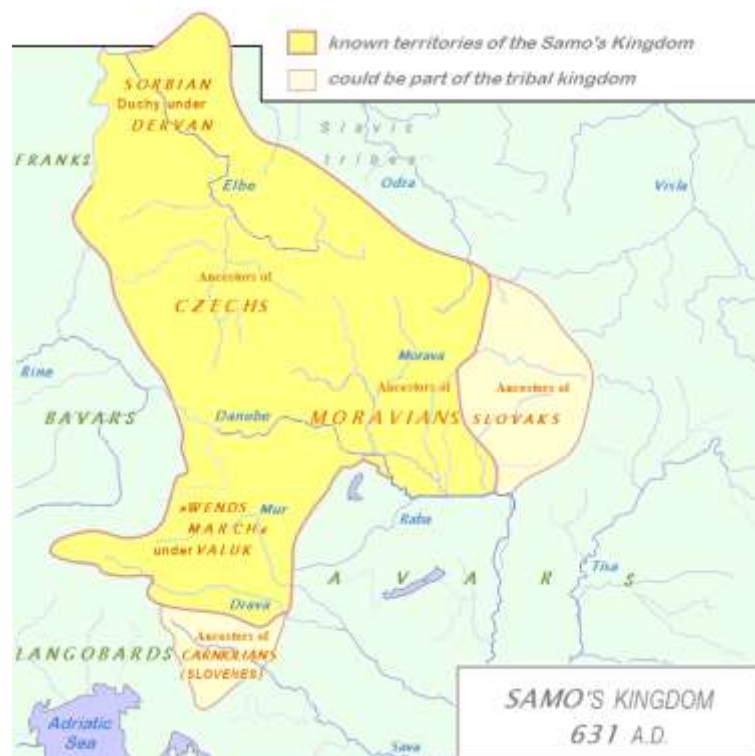
Denna teorin som skrevs av Tyskar och senare av serbdominerande sydslaver har varit officiellt erkänd mellan åttahundra-och tjugohundratalet. I båda dessa teorier finns en hel del nationalistiska viljeuttryck som gör dessa två påståenden omtvistade och politiskt motiverade. Slaver är ingen ras, germaner är ingen ras, denna kategorisering är bara språkliga termer för en gammal europeisk befolkning, båda de grupperna är vithudade, den slaviska gruppen är uppbyggd av flera olika folkstammar precis som den tyska. Det som nu mera inte kan ifrågasättas är de senaste genetiska bevisen som säger att Slovenerna har mera släktband med folk i mellan-, nordöstra- och norra Europa än med sina grannar i söder och öster. Likaså vet vi att Slovener levde här i Alpmrådet redan för minst 2700 år sedan, kanske ännu tidigare. Samtidigt måste man säga att vi har många fäder; vi lever sedan årtusenden på en plats som beboddes och korsades av många olika folk och erövrare, Kelter, Ilirer, Romare, germanska folkstammar som levde eller rörde sig i området och senast slaviska invandrare på femhundralet som har kommit in från sydost. Kort och gott, vi är rätt typiska Européer som de flesta i detta rum. Påståenden att samma folk, Slovener, befolkade Europa allt från Adriatiska havet i söder upp till Baltikum i norr kan vi lägga åt sidan på samma sätt som rasteorierna om den överlägsne ariske Germanen som från tidiga artonhundratalet och framot eldade på den

tyska nationalismen. Vetenskapen visar att dessa och liknande teorier har varit en ogrundat spekulering och nationalistiskt påfund.

Ur historiska dokument framgår att folk som har levat i centrala och nordöstra delen av Europa kallade sig själva för Slovener eller Slavener. Namn på dessa folkstammar antecknades i olika perioder och av ett flertal olika berättare på latin. Namn på folk antecknades på ett sätt som passade det latinska skrivsättet och uttalet. Tyskar kallade folket för Wender, (Vinden/Vindi) och ansåg redan då tillhöra en europeisk ursprungsbefolkning. Beteckning Slaver kom via latin upp i europeiskt medvetande så sent som på artonhundratalet från Tjeckien, detta som en reaktion på tyskarnas allt starkare germaniseringstryck österut. Det gamla identitetsnamnet Slovener eller Slavener, tillsammans med näraliggande språk, behöll bara dagens Slovener (Slovenci) som bor i östra delen av Alperna och dess utlöpare samt av Slovaker som själva också kallar sig för Slovenci. Alla övriga historiska Slovener/Slavener har blivit Tjecker (Böhmer), Polaker, Kashjuber och Sorber. En stor del av Slovener i dagens Österrike assimilerades med Tyskar, i väster med Italienare och i öster med Ungrare. I Kärnten, södra Österrike, benämnde tysktalande befolkning sina slovensktalande landsmän för Vindischer, ibland ända in i våra dagar.

Karantanien

I slutet på femhundra talet bildades i östra Alperna, under ledning av den frankiske handelsmannen Samo, ett stort slovenskt stamförbund med namn Karantanien till vilket också det inre hertigdömet Karantanien, senare Kärnten anslöts. Samos stora hertigdömet Karantanien.

Samos stora hertigdömet Karantanien

De slaviska områdena i Panonien och hertig Samos stamförbund hotades dock av ett yttre beroendeförhållande till Avarer (ett kaukasiskt ridarfolk) till vilka förbundet fortlöpande tvingades betala tribut. När Avarernas makt med tiden försvagades och Samos förbund efter hans död upplöstes, levde Karantanien (lat. marca Vinedorum) vidare som ett tämligen självständigt statsbildning.

Året 743 bad Karantanierna Östfrankerna, och de germanska Bajuvarerna som ingick i det frankiska riket, om hjälp för att slutgiltigt fördriva Avarerna från sina närområden. Karantanierna fick Bajuvarernas hjälp mot löftet att erkänna deras överhöghet. Projektet lyckades så bra att namnet Avarer några decenier senare inte längre nämns i några historiska dokument.

Bayern med Karantanien fram till året 976

Hertigdömet började dock följdaktigt inordnas i det frankiska riket. De slaviska folkstammarna som bebodde områdena långt uppe i nordöstra Europa, norr om Alperna och ända ner till Adriatiska havet separerades i början av niohundra talet efter det att Ungrare trängde från det Panoniska hållet in i riktning mot nordväst. Banden mellan dagens Slovener och de övriga västslaviska stammar i nordost klipptes av.

Slovenerna vars land ligger i Centraleuropa har på det viset kommit att uppfattas som ett sydslaviskt folk. Slovenci (Sloveners), namnet har varit känt som benämning på ett folk som lever i östra Alpregionen i 1000 år. Namnet har dock inte varit entydigt, det kunde också betyda Slovak eller generellt en person av slavisk härkomst. På artonhundratalet när begreppet Slovan(-i) myntades i Tjeckien som en beteckning för alla slaviska folkslag, först då har också Slovener fått en klar och entydig etikett.

Sloveners och protestantismen

Protestantismen växte fram från mitten av 1500 talet. Den började att spridas bland adeln och förmögna befolkningsskikt genom studenter och handelsresande som återvände från Tyskland. Primož Trubar, en katolsk präst bl.a. i Ljubljana började predika lutheransk tro i mitten på 1530 talet. Efter ökande konflikter med den katolska kyrkan tvingades han 10 år senare att fly till Tyskland där han blev protestantisk präst. Protestantismen gav slovenerna ett skriftspråk och en tydligare särskiljande identitet. 1550 trycktes i Tübingen hans Catechismus, den första boken på slovenska språket, en gåva till sina länsmän som han tilltalade med "Lubi Slovenci" (kära Slovener). Så föddes också slovenskt tungomål som ett bokspråk.

Hans Abecedarium gavs ut några år senare. För Slovener och för utveckling av språket har utgivning av Kyrkoordningen (Cerkovna ordninga) 1564 varit en lika viktig milstolpe som Catechismus några år tidigare har varit. Ett folk utan eget namn har fått sin bekräftelse och stegade in bland andra kulturfolk i Europa.

*Primož Trubar (*1508, +1586)*

Primož Trubar (*1508,+1586) Jurij Dalmatin (*1547, +1589) översatte och gav året 1583 i Tübingen ut hela Bibeln på slovenska, ett kulturmärke som gav Slovenerna plats bland utvecklade europeiska nationer.

*Slovensk bibel av Jurij Dalmatin (*1547, +1589)*

Motreformation som leddes av kurfursten Karl och Wilhelm Wittelsbach av Bayern beordrades i Habsburgska monarkin av Karls bror Ferdinand II som var också hertigen av Tyrol. Beslutet ledde till att slovenska protestantiska böcker brändes, kyrkorna byggdes om i den typiska barokstilen, aktiva protestanter fördrevs ut ur landet. Fram till året 1630 lämnade hundratals adliga, landets eliter och bärare av den lutherska tron, landet och tog med sig stora materiella förmögenheter och kultur. Det började en tid av konfessionell absolutism som varade i ett hundra femtio år. Utvecklingen av slovenska språket bromsades upp eller stannade helt av, i liturgin användes huvudsakligen latin och i de offentliga institutionerna tyska.

Bondeuppror

Mot slutet av 14 hundralet och senare in på av 15 hundralet började städer skydda sin handel och hantverk mot konkurrens från landsbygd och kringresande. Kejsarens Maximilian krig som han förde mot Venedig kostade mycket pengar, skatten höjdes för att bekosta krigsmakten, turkarnas rövarband plundrade i landet, mördade och släpade oskyddade kvinnor och barn i slaveriet.

Dåliga skördar och uppblåsande sjukdomar som pesten, ständiga fejder bland adeln decimerade befolkningen och fördjupade böndernas svåra läge. Oskyddad bondebefolkning började sluta sig samman i bondeförbund, kräva lägre skatter, samma rätt till handel med städer och återinförande av den gamla rättsordningen ("stara pravda"). I dagens Kärnten och Slovenien startade stora bondeuppror från slutet av 14 hundralet som varade i minst två hundra år, till angrepp mot feodalmakten. Man har räknat med omkring 170 lokala uppror och flera större överregionala bondeuppropp. Matija Gubec, en kroatisk-slovensk bonde, samlade 1573 omkring 20 tusen upprorsmän från nordöstra Kroatien och dagens Slovenien, hans bondearme besegrades, ca. 6 tusen medverkande, tillika med ledaren själv, miste livet.

Nationaluppvaknade

Huset Habsburg och Slover Slovenernas politiska historia är från slutet av tolvhundratalet och fram till året 1918 sammanlänkad med den österrikiska grenen av Habsburgare och deras kejsardöme. Monarkin har varit en multinationell statsbildning med ett flertal slaviska nationaliteter, Tyskar, Italienare, Ungrare, Judar och Rumäner. Livsrummet för undersåtar som är dagens Slover har legat i flera hertigdömen; Kärnten, Steiermark, Krain, Gorizia, Venedig och i västra Ungern. Endast i hertigdömet Krain var de utgjort en majoritet, i alla de övriga herskapområden har de i minst ett tusen år och längre levat som minoritet, mest ihop med Tyskar, i väster med Italienare och i öster med Ungrare. Så sent som framåt mitten av artonhundratalet har medvetandet om ett gemensamt slovenskt kulturgemenskap, ett gemensamt språk och nationellt medvetande börjat stärkas i de slovenskt talande landskaperna. Under marsrevolutionen 1848, efter abolition av Metternichs absolutism, formulerades ett viktigt politiskt program "Den förenade Slovenien" som aldrig förverkligades men som hade en stor betydelse för slovenernas fortsatta nationella strävanden och likaberättigande. Mot slutet av århundradet kan man tala om Sloverna som en färdigbildat nation. Redan före första världskriget fanns bland Slover förespråkare för samgåendet med Kroater och bildandet av ett tredje kungarike under Habsburgs krona. Iden avvisades dock av ledande slovenska kulturföreträdare som pekade på stora olikheter mellan dessa två folk. I maj 1917 krävde Slover i Wien förverkligandet av sitt program från 1848 och en förening av Slover, Kroater och Serber som levde i monarkin under den österrikiska kronan. Kravet avvisades av eliten i Wien. På hösten 1918 lämnade Sloverna österrikiska monarkin och bildade en egen stat tillsammans med Kroater och Serber som tillhörde den österrikiska kronan. Snart därefter anslöts den nya statsbildningen till kungariket Serbien som hade en stark armé och som skulle skyddaförsvarslösa Slover mot italiensk ockupation. Det skedde inte, en stor del av västra Slovenien anslöts till Italien.

Den nya statsbildningen har varit ostabil redan från början. Jugoslavien hamnade tidigt i politisk kris, stora kulturella olikheter inom landet och aptit hos Serber, Kroater och Slovener gjorde samlivet svårt.

Social oro, starka motsättningar, politiska mord och politisk konkurrens mellan de olika delarna i flerfolkstaten ledde till att kungen året 1929 införde diktatur. Slovenien har dock, som en del integrerad del av den nybildade staten Jugoslavien, utvecklats snabbt, såväl kulturellt som också industriellt. Slovenien som har under Österrike huvudsakligen varit en provins med ineffektivt jordbruk har i den nya statsbildningen fått bättre förutsättningar för en snabb industrialisering och för utveckling av nationella institutioner än de övriga delarna av kungariket Jugoslavien. Bra kommunikationsnät på väg, järnväg, flyg, telefoni, en europeisk mentalitet å ena sidan bland Slovenerna och en allmän efterblivenhet i de övriga delarna av landet å andra sidan har varit de fördelar som förde utvecklingen framåt.

Slovenier under andra världskriget

I april 1941 angrep Hitler Jugoslavien som också på grund av inre splittring efter bara 10 dagar kapitulerade. Landet delades upp och annekterades av tre angriparmakter: Tyskland, Italien och Ungern. Slovenien skulle försvinna, folk började fördrivas till Serbien och Tyskland, inkallades de till armén eller stoppades i olika koncentrationsläger i Tyskland och Italien. Slovenska kultureliten med vänstersympatier har tillsammans med kommunisterna organiserat Befrielsefronten (OF) som samlade ockupationsmotståndarna och organiserade väpnat motstånd. Till motståndsrörelsen anslöts huvudsakligen troende arbetare och bönder som såg befrielsen från ockupanterna som sitt viktigaste mål för sin insats i partisankampen. Kommunisterna däremot har redan tidigt tagit över ledningen av partisanmotståndet och klart deklarerat sin vilja att efter segern införa en politisk ordning av sovjetisk modell. På andra kanten av den politiska skalan bildades slovenska antikommunistiska förband som kollaborerade med ockupationsmakten och bekämpade partisanrörelsen. Slovenska partisanledningen har i november 1943 undertecknat beslutet att efter krigsslutet ingå i den nya federativa Jugoslavien mot löftet att behålla egen armé och en betydande inre suveränitet. De segerrika jugoslaviska partisanerna och deras kommunistiska ledning förverkligade efter kriget sina politiska planer, införde kommunism och diktatur utan att hålla löftet om Sloveniens specialstatus. Den antikommunistiska oppositionen flydde efter sammanbrottet till den engelska ockupationszonen i södra Österrike.

Engelsmän skickade Slovenerna, tillsammans med alla de övriga jugoslaviska antikommunistiska och nationalistiska förband, tillbaka i händerna på de nya slovenska och jugoslaviska makthavarna. Väl tillbaka gjorde sig segrarna, utan rättegång, av med över 14 tusen av sina slovenska landsmän och tidigare motståndare. Slovenien förlorade under kriget minst 10% av sin befolkning. Bland partisanerna stupade 27 tusen kämpar, därutöver dog 36 tusen civila personer, 12 tusen män som tvångsmobiliserades till ockupationsarméerna, omkring 4 tusen gisslan och nästan alla judar. Tusentals Gammaltyskar och tysk sympatisanter samt Slovener som inte ville leva i ett kommuniststyrt land tvångsflyttades eller utvandrade.

Tiden efter kriget

I Slovenien och Jugoslavien utformades efter Sovjetisk förebild en stark hierarkisk och privilegierad maktelit. Stalin hotade Jugoslaviens självständighet och krävde underkastelse så som han har gjort med övriga Östeuropa. Tito, den samlade symbolen för den nya Jugoslavien, bröt därför året 1948 med Stalin, han anklagade och spärrade in flera tusen pro sovjetiska anhängare. Relationerna till västvärlden förbättrades, Jugoslavien började söka sin egen väg in i ett socialistiskt samhälle. Man startade ett försök som skulle göra medborgarna i detta mångkulturella, mångspråkiga, till stora delar ekonomiskt efterblivna land till aktiva subjekt och genom en omvandlingsprocess leda de

revolutionära massorna från efterblivet agrarsamhälle till en modern, stark europeisk nation. Försök med självförvaltning av företag och institutioner genom s.k. arbetarråden” introducerades och presenterades som en unik jugoslavisk form av socialistisk demokrati. Den statliga centrala ekonomiska styrningen började att förlora sitt tidigare beslutande ensamrätt samtidigt som partiet behöll sitt monopol om ideologin och om maktapparaten. Självförvaltningsidéer har varit en blandning av motsägelsefulla teorier om större demokrati och visioner om arbetande folkets egenengagemang i företagen och institutioner, teorier som verkade mestadels bara på pappret. Europa och fackföreningar tittade med intresse på nymodigheten men gav den kalla handen när de förstod att modellen bara är en utopi som inte kan fungera i verkligheten.

Redan i början av sextioalet började sammanhållningen att knacka i fogarna, Slovenien opponerade sig mot centralinstitutionernas fördelningspolitik som drev orationella investeringar i den fattiga södra Jugoslavien och diskriminerade Sloveniens moderniseringsbehov, motsatte sig Serbernas försök till jugoslavisering av nationaliteter i federationen och mot införandet av ett gemensamt, d.v.s. serbiskt språkbruk.

Tio år senare, i början av sjuttio talet, krävde också Kroatien större politiskt självbestämmande. Ökad kroatisk självsäkerhet skakade federationen i sina grundvalar. Förhållanden mellan Jugoslaviens republiker, särskild mellan Serbien, Slovenien och Kroatien började skärpas mer och mer; nationalitetsfrågorna, bristande politiska och ekonomiska reformer har börjat komma i fokus av det politiska samtalet. Under sjuttio talet styrde Jugoslavien mot en allt djupare ekonomisk kris. Skillnaden mellan produktivitet och köpkraft ökade obalansen mellan utbud och efterfråga. Jugoslavien skuldsatte sig allt högre för att hålla en levnadsstandard som man inte hade råd med. Gamla bolsjevistiska paroller stod i en allt bjärtare kontrast mot en verklighet som Slovenien och Jugoslavien befann sig i. Öppna gränser mot väst, konsumtionsamhälle, blickar riktade mot väst, politikens låga trovärdighet, oklara idéer om landets framtid, allt detta skapade många frågor som regimen inte hade och inte har velat ge svar på.

Titos död 1980, åldrandet av en gammal politisk elit, spänningar mellan centralister och nationalisterna samt ökande tryck på politiska reformer ökade mednationella spänningar. Jugoslavien befann sig i en djup ekonomisk kris som man försökte rädda med olika reformer. Redan i mitten av 80 talet var det klart att den ekonomiska krisen inte kan lösas inom ramen för det rådande politiska systemet samtidigt som klyftan i politiskt reformarbete mellan norr och söder vidgades allt mer, speciellt mellan Slovenien och Serbien. En period med starka nationella känslöstämningar i Serbien, Kroatien och Slovenien inledde ett snabbt sönderfall av staten Jugoslavien.

Serbdominerande jugoslaviska armén med över 260 tusen man var tillsammans med Slobodan Milošević, den nya stjärnan på den serbiska politiska himmelen, kraftfulla förespråkare för ett centralistiskt statsordning. Denna politik stärktes och tog överhanden också i den centrala jugoslaviska administrationen. Slovenska civila samhället, framförallt den intellektuella eliten och senare halvhjärtat även slovenska politiska ledningen, protesterade mot dessa tendenser. Nationellt program för suveränt och fritt Slovenien som ”Maj deklARATIONEN” presenterades, förslaget på assimetrisk organiserad federation diskuterades, intressegrupper som förstadiet till kommande politiska partier organiserades, ett författningstillägg undertecknades i slutet 1989 i slovenska parlamentet som öppnade Slovenien nya rättigheter, bl.a. att lämna federationen och att införa flerpartisystem.

Ett avgörande slag för Jugoslaviens fortbestånd var den 14. Partikongressen i januari 1990 i Belgrad där armén, serbiska kommunister och representanter för statsadministrationen, alla förespråkare för en unionistisk Jugoslavien, skulle ”läxa upp” de motsträviga Slovenerna. Alla slovenska propositioner gällande en förändring av Jugoslaviens statsordning röstades ner varpå slovenska delegationen lämnade kongressen, som det visade sig för gott.

I april hölls parlaments-och presidentsval. Bland en rad av nya demokratiska partier segrade en borgerlig koalition. Regeringen har, under kraftiga protester från Belgrad, börjat förbereda referendum om landets självständighet, organisera polisstyrkor och ett territorialt försvar.

Referendumet ägde rum den 23. december 1990 med 93% valdeltagande och utföll med 88% ja röster.

Självständigheten

Ett halvt år senare, den 25. Juni 1991, trädde en ny grundlagsdokument om landets suveränitet i kraft. Slovenien deklarerade sin suveränitet. Suverän stat men hotad av den federala regeringen och av den jugoslaviska armen som var posterad överallt inom republikens territorium. Armen besatte de första dagarna nästan alla gränsposteringar under mottot att "skydda Jugoslavien" mot Italien och Österrike.

I striderna mellan styrkorna från slovenska territorialförsvaret och armen visade sig armens motivation att möta sina forna landsmän vara helt otillräckligt. Striderna fortsatte i tio dagar, armens förband bröt samman eller överlämnade sig till det slovenska försvaret.

USA och EU hoppades att Jugoslavien går att rädda. De stridande parterna, Jugoslavien, Slovenien och Kroatien accepterade tremånaders memorandum för att under tiden fortsätta med förhandlingarna med målet att finna acceptabla former för Sloveniens och Kroatiens självständighet. Den federala regeringen i Belgrad beslutade att efter tre månader lämna Slovenien för att stärka sina styrkor i Kroatien där redan under sommaren har förekommit allt häftigare sammanstötningar. Efter höstförhandlingarna i Haag där inga framsteg kunde visas i jugoslavienkrisen, beslutade konferensen under ledning av utrikesministern Carrington att ge Slovenien och Kroatien rätt till självbestämmande.

Banditér kommissionen som tillsattes av EU (Robert Banditér, ordförande i franska Högsta domstolen) konstaterade i december att Jugoslavien befinner sig i en desintegrationsprocess vilket skulle betyda att Jugoslavien även juridiskt inte längre existerar. EU beslutade därefter, med detta konstaterande som grund, att erkänna Slovenien och Kroatien som två nya europeiska stater.

Slovenien och Europa

I oktober 1991 infördes en egen nationalvaluta samtidigt som den sista jugoslaviska soldaten lämnade Slovenien. I december det året antogs historiens första författning i den fria Slovenien.

Under det därpå följande decenniet blev landet medlem i FN och i flera andra viktigaste internationella organisationerna. Man började ta emot besök av presidenter och högsta kyrkliga representanter, startade förhandlingar med EU och NATO, man valdes till medlem i Säkerhetsrådet och vann olympiska medaljer.

I mars 2003 undertecknades anslutningsavtalet med EU och NATO för att bli en fullvärdig medlem i de båda organisationerna från och med maj 2004. Slovenien tog över den gemensamma europeiska valutans euro från januari 2007 och trädde vid årsslutet samma år in i Schengen. Ordförandeskapet i Europarådet 2009 bekräftade Sloveniens starka ställning som medlem i EU.

Efter en stark ekonomisk tillväxt under de första sex-sju åren på tjugohundra talet drabbades Slovenien av den ekonomiska krisen med full kraft. Överdimensionerad statsapparat, bristande eller inga reformer i ägandestrukturen hos de för många statliga industriföretagen, svagheter inom det

likaså statliga bankväsendet, förlite innovationskraft, kostsam och ineffektiv offentlig sektor, allt detta ledde till en snabb och allt högre statlig skuldsättning. Brist på finansiell disciplin, ökande korruption, politiska skandaler, oklara, ofta kriminella former för företagsförvärv, tjänst och gentjänst mentalitet, skatteflykt och andra skadliga handlingar drabbade det oförberedda landet mycket hårt. Sloveniens BNP minskade kraftigt med 7,5%, välfärdssystemet började vackla, arbetslösheten steg till ca. 12%, många industrier måste stänga igen och folkets misstro mot de etablerade politikerna, domstolsväsendet, sjukvårdssystemet fick känna nya bottenrekord.

Nu, sex-sju år efter det att den allmänna krisen i samhället och ekonomin fick sina synliga former börjar Slovenien sakta att återhämta sig, ekonomin börjar tack vare de goda exportresultaten att växa igen, de utlovade och sedan länge behövda samhällsreformerna är på väg att landsättas, man börjar få igen kontroll över landets skuldsättning. Ljuset i tunneln är allt tydligare.

Slovenien håller på att vakna ur en mardröm och vågar tro på en ljus framtid igen. Framför sig ser man ett välordnat litet land där fria medborgare får ta del av en hög livskvalitet bland andra europeiska medmänniskor. Landet ska bli ännu grönnare, floder och luften ännu renare, ekonomin robustare det vill säga med många, också nya innovativa, privatägda, specialiserade och mest medelstora företag. Trygghetssystemen ska stärkas samtidigt som medborgarna i en allt högre grad själva ska planera för sin egen välfärd.

Några fakta om landet Slovenien

Slovenien ligger i södra Centraleuropa och gränsar i väster till Italien, i norr till Österrike, i söder till Kroatien och i nordost till Ungern. Norra delen av landet domineras av Alperna. I sydväst ligger Karstplatån – ett område fullt av kalkstensgrottor och raviner. Slovenien har en liten kust på 43 km vid Adriatiska havet, mellan Italien och Kroatien.

De viktigaste ekonomiska sektorerna 2012 var:

- industri (25,2%),
- grossist-och detaljhandel, transport och hotell-och restaurangtjänster (20,4%),
- offentlig förvaltning, försvar, utbildning, vård och sociala tjänster (17,8%).

Sloveniens viktigaste handelspartner är Tyskland, Italien och Österrike.

Huvudstad:	Ljubljana
Yta:	20.273 km ²
Folkmängd:	2.061.085 (2014)
Folkmängd i procent av EUs befolkning:	0,4% (2014)
BNP:	35,274 miljarder euro (2013)
Officiella EU-språk:	Slovenska
Statskick:	Parlamentarisk republik
EU-medlem sedan:	1. maj 2004
Antal platser i Europaparlamentet:	8
Valuta:	Euro – med i euroområdet sedan den 1 januari 2007
Schengenland:	Ja – med i Schengenområdet sedan den 21 december 2007
Ordförandeland i EU:	Slovenien har som första östeuropeiska land hållit i ordförandeposten år 2008